

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Cambyses Rex Persarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

¹ in praelio cecidit, ² secundo anno postquam Tarquinius Superbus Romæ regnare cœperit. Cyro ³ Cambyfes filias ejus successit, ⁴ regnavitque annos novem. Hic cum ⁵ Egyptum atque Æthiopiam bello premeret & subegisset, victorque in Persas reverteretur, ⁶ casu seipsum vulneravit, ⁶ ex eoque ictu periit. Post hujus mortem, ^{*} Magi [†] duo fratres,

jus belli non alia fuit quam insatiabilis ambitio. Nam ut Arabs, qui Timuri res scripsit, testatur, illa Scytharum regio. *ارض اكابر الزمان غايبة.* Quam quisquis subegisset, summum se militaris gloriæ verticem attigisse putabat. *Horn.*

¹ *In praelio cecidit.*] Sic & Herodotus ac Justinus. Sed Herodot. testatur, alios de Cyri morte sermones fuisse. *Diodor.* crucifixum scribit. *Xenophon* & *Ctesias* vulneratum in praelio & paulo post ex vulnere decessisse, & in Pasargadis sepultum. *Strabo* 15. Deinde Alexander in Pasargadas venit, ubi erat antiqua regum sedes. Ibi Cyri sepulturam vidit, *εν ωραδείω, πύργον, & μέγαν τῷ δάσϊ δένδρον ἐναποκεκρυμμένον.* cum hac inscriptione: Ω ΑΝΘΡΩΠΕ ΕΓΩ ΚΥΡΟΣ ΕΙΜΙ Ο ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ ΤΟΙΣ ΠΕΡΣΑΙΣ ΚΤΗΣΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. ΜΗ ΟΥΝ ΦΘΟΝΗΣΗΣ ΜΟΙ ΤΟΥ ΜΝΗΜΑΤΟΣ. Alii inscriptionem hanc fuisse referunt:

Εἴθε αὖ ἐγὼ κείμαι κδρ βασιλῶς βασιλῶν.

² *Secundo anno postquam Tarquinius Superbus.*] Aliter sensisse videtur Hieronymus prologo in Haggæum prophetam, quando secundum annum Darii Hystaspis incidere ait in annum vigesimum septimum hujus Tarquini. Verba sunt, *Quo tempore apud Romanos septimus à Romulo regnabat Tarquinius Superbus, habens annum imperii vigesimum septimum: qui post octo annos expulsus est à Bruto, ac deinde repub. per annos quadringentos sexaginta quatuor usque ad Julium Cæsarem consules administrarunt.*

Drusius. Apud Eusebium secundus annus Tarquini Superbi incidit in xv. Cyri. Quicquid sit, Cyri mors regnante Superbo accidit. *Sigon.*

³ *Cambyfes filius ejus.*] De quo Herodot. 2. & 3.

⁴ *Regnavitque annos novem.*] *Ez. 27.* *Jos. xi. 3. 7.* Funccius 8. alii. Hæc diversitas inde oritur, quia biennium regnavit una cum Cyro, cum is expeditionem in Massagetas susciperet. A morte Cyri non nisi sexennio superfuit. De quo vide *Chronologos.*

⁵ *Egyptum atque Æthiopiam.*] *Egypti* Rex fuit Psammetichus, quo victo & occiso, totum illud regnum Monarchiæ Persicæ adjectum fuit. Æthiopiam *ιχθυοφάγον*, quæ ad mare rubrum, inops regio, Cambyfes quoque subegit. Sed *Μακροχθῆσις*, qui supra Meroën, ubi hodie Abaseni, frustra tentavit. Vide Herodotum. Sed cave à fabulis ejus, quarum in illa narratione fecundus est. Tradunt Pythagoram Philosoph. quoque à Cambyse in Ægypto captum & Babylonem abductum, ubi Nazarato Assyrio præceptore usus fuit, quem nonnulli Prophetam Ezechielem fuisse volunt. *Uffer.*

⁶ *Casu seipsum vulneravit.*] Audita Magorum rebellionem, festinatis itineribus in Persiam contendit: & dum equum conscendit, gladio sua sponte evaginato, in femore graviter vulneratur. Ita *Justinus.*

⁷ *Ex eoque ictu periit.*] Apud Ecbatanas Syriæ. *Ctesias* apud Photium. *Herod. 11.* *Joseph. xi. 3.* *ὑποπέψους ἐτελεύτησεν ἐν Δαμασκῶ.* An ergo Ecbatana Syriæ eadem cum Damasco? Obstat *Plinius* lib. 5. 19. qui Ecbatanam in ora Syriæ oppi-

fratres, natione Medi, ¹ menses septem ² Persarum regnum obtinuerunt. Ad hos interficiendos ³ septem nobilissimi 7 Per-

oppidum fuisse refert, postea Carmelum appellatum. *Horn.*

* *Magi.*] Suidas: Μάγιοι ὠνόμαζον Πέρσης οἱ φιλόσοφοι. Docebant in aula Regum Persiæ τῷ βασιλεῖ, ut ex Alcibiade Platonis notum. Unde magna ipsorum autoritas, adeo ut Cambyses ad bellum Ægyptium profecturus, reliquerit Magorum unum μελεδωνὸν οἰκίαν. *Spanhemius.* Quæ ipsis occasio fuit regnum per ejus absentiam invadendi.

† *Duo fratres.*] Duos tantum fuisse Magos qui Persicum imperium occuparunt, præter nostrum tradunt Herodotus III. Orosius II. Cedrenus, Constantinus Manasses & alii. At Ammianus Marcellinus XXI. septem commemorat, & idem de Val. Maximo IX. II. visum, cujus locum feliciter emendavit Rutgerius I. Variar. VIII. Ergo probabilius, duos tantum hujus fraudis architectos fuisse. Nomina horum variant. Justinus Cometem & Oropasten habet. Herodotus Smerdin & Prexaspem, Ctesias *Spendadaten*, Æschylus *Mardum*. Sed nihil certi de barbaricis hisce nominibus statui potest. *Tarich* Musulmanicum, unum ex his vocat

جا سماه جھاماسب *Ghamasb* Sapiensem. Sunt qui cum Artostastam esse putent, de quo *Esdra* 4. Sed ille idem cum *Asuero*, id est, *Cambyse* est.

1 *Menses septem.*] *Joseph.* ἐνικωτόν. Plerique tamen Chronologi à *Sulpicio* stant.

2 *Persarum regnum obtinuerunt.*] Cum enim *Cambyses* somnio territus per *Prexaspem* clam fratrem *Smerdin* è medio tulisset, & facinus illud Persas lateret, *Magus Patizithes* fratrem, quem habebat *Smerdin*, occiso cognomine, pro *Smerdi* *Cyri* filio, *Cambyse* absente vendidit, quod is esset οἰκὸς μεγίστου τοῦ εἰδένου Σμερδὴ τῷ Κύρῳ, & il-

li persuadet, ut solium regium invaderet. Paret *Smerdes* fratri. *Caduceatores* & *pracones* novi Regis imperium ubique divulgant. *Cambyses* nuntio hoc percullitur, & dolo à *Prexaspes* se circumventum arbitratur. *Prexaspes* de nece fratris eum certum esse jubet, & scenam per conjecturam detegit, à *Patizithe* fratrem *Smerdin* substitutum. *Cambyses* *Smerdin* ὑποβολιμαῖον castigaturus, domum redire satagit, sed proprio gladio, in femore perstrictus, in *Ecbatanis* *Syriæ* moritur. Ante mortem *Persarum* τὰς λογιματίας accersit, necem fratris prodit, & causam, & *Magorum* dolum. Ab ejus obitu *Prexaspes* negat facinus à se in *Smerdin* *Cyri* filium admissum, quod non amplius tutum erat fateri, *Cambyse* extincto. Hinc *Cambysis* oratio ficta videtur, & *Smerdis* *hypobolimus* regnat septem mensibus, & beneficiis sibi devincit *Persas* & nationes vicinas, publicans ἀπεληλυθῶσιν τῆς γῆς. *Spanhemius.*

3 *Septem nobilissimi Persæ.*] Quorum nomina extant apud *Herodotum* lib. 3. Sunt autem *Otanes*, *Intaphernes*, *Gobrias*, *Megabyzus*, *Aspathines*, *Hydarnes*, *Darius Hytaspis*, cujus pater *Persis* præerat. *Drusius.* Octavo mense *schema* *Magorum* detegitur ab *Otane* *Persa* per *Phadimam* filiam *Smerdis* concubinam. Deprehendit illa *Smerdin* auribus carere, quibus *Cyrus* ipsum truncaverat. *Otanes* ea de re edoctus cum fidissimis conspirat contra *Magos*. *Darius Hytaspis* filius se illis sociat. *Prexaspes* fabulam aperit. *Conjurati* in regiam irruunt, *Magos* fratres trucidant. *Magorum* dolo toti ordini funestus redditur. *Persæ* in *Magos* obvios sæviunt. Inde hic dies festus *Persis*, & μαρτυρῶντος dictus, quo die nulli *Magorum* in publicum prodire licet. Hæc *Herodotus* prolixè refert in *Thalia*. *Ctesias* variat in nominibus

Perfæ conjuraverunt, quorum princeps fuit ¹ Darius Hystaspis filius, ² natus ex fratre patruale Cyri, ³ omniumque consensu ⁸ ⁴ regnum ei delatum: regnavit ⁵ annos sex & triginta. Hic ante quadriennium quam decederet, ⁶ apud Marathonam pugnavit, celeberrimo Græcis Romanisque historiis præfio. Id gestum, post Romam conditam, anno fere ducentesimo & sexagesimo, ⁷ Macherino & Augurino consuli-
 10 bus. Abhinc annos, si tamen investigatio Romanorum consulum non fefellit, ⁸ IO CCC LXXX. & VIII.

Omne

minibus & circumstantiis. *Spanhemius.* Pauci autem conjuraverant, quo tutiores essent. Thucyd. vi.

1 Darius Hystaspis filius.] Δαρειός, Φαργίου. Hesyeh. ἐρξείης Herodot. libro vi. Hystaspes in Tarich dicitur

كيسحاسب Kischtasb, estque ipsius Darii nomen. Videtur nomen fuisse Medicum, apud quos Hydaspes & fluvii & Regis nomen fuit. Hunc fuisse illum sub quo templum restitutum est, multis argumentis ostendi potest. Præcipuum hoc est. Testatur Haggæus 11.4. illos qui primitus è Jerusalem abducti fuerant, structuram templi secundi vidisse. A combusto autem priore templo ad Darium Nothum fluxere anni c. lxxvi. Quis illo ævo tam longævus ut c. lxxvi. annos viveret? Deinde, si Eldras missus à Artaxerxe Mnemone, vixit fere cc. annos. Genitus enim est à Saraia Pontifice, quem Chaldaei occiderunt. Denique Zorobabel & Jesus filius Josedec, qui sub Cyro præfuerunt templi structuræ, ac postmodum Dario, fuissent cxxx. aut cxl. ann. Accedit consensus Interpretum. Joseph. 11. 4. Euseb. Hieron. Tornieil. Salianus. & alii. Eratque nomen regium. Justin. 10. *Darii nomine, ne quid regie majestati deesset, honoratus.*

2 Natus ex fratre patruale Cyri.] Pater Cyri erat Cambyfes, Hystaspis Arsamenes. Ergo Cambyfes & Arsamenes fratres erant, & horum filii fratres patruales. Nam maximus filiorum Hystaspis

Darius, occiso Pseudosmerdi, Persarum regnum è Magorum manibus vindicavit. Quod Cyro in Scythiam expeditionem facienti longe ante revelatum fuerat in somnis. Vide Herodotum l. 1. *Drus.*

3 Omnium consensu.] Quem præcessit equi hinnitus, fatale imperii omen. *Justin. 1.* Unde postea Darium in sigillo habuisse sculptum equum, à Scholiaste Thucydidis est notatum.

4 Regnum ei delatum.] Sic tamen ut reliqui in societatem ejus admitterentur per vices. Unde Æschylus, qui adversus Darii copias in pugna Marathonica dimicavit, inter Magi cædem & Darii Imperium duos ordine Reges nominat, Maraphim & Artaphrenem, id est, Maradonium & Artaphernem. *Uffer.*

5 Annos sex & triginta.] Quibus communiter annumerant vii. menses, quibus Magi regnum tenuerunt. Et tum xxxvi. sunt. *Chronol.*

6 Apud Marathonam pugnavit.] Quo bello nihil notius. Marathon Attica urbs, magnarum & multarum virtutum testis. Mela 11. Vide Herodotum vi. Paus. 1. Probum in Themistocle & Miltiade. Justinum 11.

7 Macherino & Augurino consilibus.] T. Geganius Macerinus, & P. Minucius Augurinus consules fuerunt anno Urbis cc. lxx. teste Livio, quem hic noster secutus est. *Sigon.*

8 IOccc. LXXX. & viii.] Scaliger addit biennium solidum. Nam à consulatu, inquit, Macerini & Augurini ad consu-